

Äänestysaluejaotuksen muuttaminen Jämsän kaupungissa vuodelle 2024 ja siitä ilmoittaminen Digi- ja väestötietovirastolle

Khall 05.06.2023 § 151
1593/00.00.00/2023

Valmistelijat: Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sari Rieki puh. xxx,
Hallintojohtaja Auli Korhonen puh. 0405572146

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää valtuusto. Jämsän kaupungin äänestysaluejako on tehty viimeksi kaupunginvaltuuston § 23/10.4.2017 päätöksellä. Jämsän kaupungin alue jakaantuu viiteen (5) äänestysalueeseen.

Vaalit toimitetaan järjestämällä ennakkoäänestys ja vaalipäivän äänestys. Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän järjestämisestä kotimaassa vastaa kunta. Äänioikeutetut saavat äänestää ennakolta tai vaalipäivänä. Vaalipäivän äänestys toimitetaan yhtäaikaaisesti jokaisessa kunnassa äänestysalueittain. Vaalipäivänä äänioikeutettu saa äänestää vain siinä äänestysalueessa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Viime eduskuntavaaleissa 2023 ennakkoäänestäneitä oli 6683 (39,9 % äänioikeutetuista) ja vaalipäivänä 4490 (26,8 % äänioikeutetuista).

Jokaiselle äänestysalueelle on varattava vaalipäivänä äänestyspaikka ja asianmukainen äänestystila.

Äänestyksen järjestämisestä kullakin äänestysalueella huolehtii vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Viime vuosina halukkuus toimia vaaleihin liittyvissä luottamustehtävissä on vähentynyt ja puolueilla on ollut vaikeuksia löytää luottamushenkilöitä näin moneen vaalilautakuntaan.

Myös vaaleista aiheutuviin kustannuksiin voidaan vaikuttaa äänestysalueiden lukumäärää vähentämällä.

Laissa ei ole säännöksiä äänestysalueen sopivasta koosta tai äänioikeutettujen määrästä. Jämsässä äänioikeutettujen lukumäärä eduskuntavaaleissa oli yhteensä 16768 ja vaihteli 539:sta (Koskenpää) 8189:een (Seppola).

Päätös äänestysalueista tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta, jos päätös tehdään ja päätöksestä ilmoitetaan Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla viimeistään edeltävän vuoden elokuussa (DVV:n kirje 8.5.2023 DVV/4321/2023 Äänestysaluejaotuksen muuttaminen vuodelle 2024 ja siitä ilmoittaminen Digi- ja väestötietovirastolle). Äänestysalueiden yhdistäminen on teknisesti yksinkertaisinta. Äänestysalueiden maantieteellisten rajojen muuttaminen tasaisemmin jakautuneisiin alueisiin tapahtuu määrittelemällä uusien äänestysalueiden rajat

paikkatieto-ohjelmassa. Mahdollinen äänestysaluejaon muutos koskisi ensimmäisen kerran vuonna 2024 järjestettäviä presidentinvaaleja, mikäli valtuusto päättää asiasta vuoden 2023 elokuun loppuun mennessä.

Asunnottomien, laitoksissa asuvien ja ulkomailla vakinaisesti asuvien äänioikeutettujen äänestysalueen valtuusto määrää kunnan äänestysaluejaon muuttamista koskevassa päätöksessään.

Koska vaalilautakuntiin on ollut vaikea saada riittävästi pätevää jäsenistöä ja koska vaalien painopiste on yhä enemmän ennakkoäänestyksessä, tarkoituksenmukaista on siirtyä yhteen äänestysalueeseen.

Oheisaineistona DVV:n kirje, äänestysaktiivisuus, vaalit 2018-2023, kartta/väestöhaku 25.5.2023.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Vaalilaki § 8

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että 1.1.2024 lukien Jämsän kaupungissa on yksi äänestysalue alla olevan mukaisesti:

Vanha äänestysalue	Uusi äänestysalue
001 Kaipola	001 Jämsä
002 Seppola	
003 Kuorevesi	
004 Jämsänkoski	
005 Koskenpää	
Vanha erityisryhmien äänestysalue	Uusi erityisryhmien äänestysalue
002 Seppola	001 Jämsä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.